

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa-olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZIRLIYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 18 iyun 2016-ci il № 46 (2061) Qiyməti 25 qəpik

26 İyun - Silahlı Qüvvələr Günüdür

Dövlətimizin etibarlı dayağı

Müasir Azərbaycan Ordusunun uğurları ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır

Aprel ayından ötən günlər, həftələr ərzində xalqımız qururverici analarını yaşamaqdadır, çünkü bu il aprelin əvvəllərində cəbhə xəttində düşmən təxribatının qarşısının alınmasında Azərbaycan əsgərinin göstərdiyi igidlik və şücaət hamının dildində dastana çevrilib. Bu zəfər damarında azərbaycanlı, türk qanı dolaşan hər kəsin qəlbini sonsuz qurur hissi ilə döyündürür. Düşünürsən ki, formalasmış Azərbaycan Silahlı Qüvvələri artıq yetərli döyüş qüdrətinə malikdir və bu gün əsgərimiz quruda, havada və suda müstəqil Vətənimizə qarşı yönələ bilən istənilən təxribatın qarşısını almağa qadirdir. Doğma ordumuzun aprel zəfərin dən sonra bir sira önəmli yüksəkliklərdə dalgalanan ay-ulduzlu, üçrəngli bayraqımızı seyr edincə fəxr duyuram ki, bir zabit olaraq belə qüdrətli ordunun sıralarındayam.

Xalqımız müstəqil dövlətciliyimizin memarı və qurucusu, ulu önder Heydər Əliyevin ölkədə ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə qayıdışının ildönümünü - Milli Qurtuluş Günüünü böyük coşqlularla qeyd etdi. Dahi rəhbərin Vətənimizin gələcəyi namə imza atdığı mühüm uğurlardan biri də doğma Silahlı Qüvvələrimizin yaradılması və formalasması ilə bağlıdır. Müdirlik siyasetçi və qətiyyətli sərkərdə tövsiyelərində bildirirdi ki, müstəqil dövlətin qüdrətini, gücünü ifadə edən əsas amillərdən bəlkə də onu vacibi onun güclü orduya malik olmasına.

Qədim adət-ənənələrə və

Ali Baş Komandan İlham ƏLİYEV:

Mən dəfələrlə demişəm, siyasi müstəvidə, iqtisadi sahədə, bütün digər sahələrdə, o cümlədən ordu quruculuğu sahəsində Azərbaycanın üstünlüyünü görməmək mümkün deyil. Aprel döyüsləri onu da göstərdi ki, bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır və istənilən vəzifəni icra edə bilər.

qəhrəmanlıq salnaməsinə malik olan Azərbaycan xalqı əsrlər boyu azad olmaq əzməni nümayiş etdirib və bu arzusunu gerçəkləye çevirmek yolda gərgin mübarizələrdən

keçib. Əslində, Silahlı Qüvvələr Günüün 26 iyun tarixinə təsadüf etməsi də zərurətdən irəli gelir və xalqımızın keçmişinə verilən yüksək dəyərdir. Azərbaycan Ordusunun mü-

və suverenliyini qoruyub saxlamağa qadir deyil.

Azərbaycan Demokratik Cumhuriyyəti cəmi 23 ay mövcud olmasına baxmayaraq, öz ordusunu yaratmağa imkan tapdı. Müəyyən çətinliklərə və nöqsanlara baxmayaraq Cumhuriyyət hökuməti ordu qüvvələrinin yaradılmasına və ölkədə hərbi strukturların formalasmasına nail oldu.

Müstəqillik tariximizə nəzər yetirdikcə, Azərbaycan Ordusunun yaradılmasında xidmətləri olan insanları, məşhur hərb xadimlərini xatırlayıraq. Paytaxt Bakıda və Gəncə şəhərində mühüm ordu strukturlarının yaradılması, ölkədə hərbi çağırış və təhsil sisteminin formalasması, doğrudan da, qısa vaxtda əldə edilmiş uğurlar iddi. Lakin 1920-ci ilin aprelində bolşevik Rusiyası tərəfindən hakimiyyətin devrilməsi nəticəsində Azərbaycan müstəqilliyini itirdi.

Amma 20-ci əsrin sonlarına yaxın xalqımız yenidən müstəqilliyini bərpa etdi, müstəqil dövlət yaratmaq arzuları reallaşdı. Azərbaycanda dövlət və ordu quruculuğu sahəsində tarixi ənənələrin bərpa edilməsi zəruretə çevrildi. Lakin müstəqilliş ilk illərində ölkədə yaranmış hakimiyyət boşluğu bu vacib işlərin həyata keçirilməsinə maneçilik törədirdi. Dövlətin idarə edilməsində buraxılan səhvələr Azərbaycanın bəy-nəlxalq aləmdən təcrid edilməsinə, ən başlıcası isə müharibədə meğlubiyyətimizə gətirib çıxardı. Havadalarından hərəkəfi dəstək alan Ermənistən ərazilərimizin 20 faizini işğal etməyə nail oldu. Doğrudan da, müstəqilliyi qoruyub saxlamaq onu qazanmaqdand qat-qat çətindir və belə ağır şəraitdə Azərbaycan xalqı haqlı olaraq dünya miqyasında tanınmış siyasetçi, müdrik şəxsiyyət olan Heydər Əliyevə üz tutdu və onu təkidlə siyasi hakimiyyətə dəvət etdi. Oz xalqına, milletinə, Vətəninə əsl mehibbət bəsleyən dahi rəhbərin 1993-cü ilin iyununda Azərbaycan rəhbərliyinə qayıdışı ilə dövlət müstəqilliyini itirmək təhlükəsindən xilas oldu.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Moskvada MDB Müdafiə Nazirləri Şurasının iclası keçirilib

İyunun 15-də Rusiya Federasiyasının Moskva şəhərində Məstəqil Dövlətlər Birliyi işti-

sının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov iclasda iştirak edib.

Müdafiə Naziriyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, iclasda MDB çərvəvəsində hərbi əməkdaşlıq məsələlərinin müxtəlif aspektləri müzakirə olunub.

Iclas çərvəvəsində general-polkovnik Zakir Həsənovun rusiyalı həmkarı, ordu generali Sergey Şoyqu ilə ikiterəflı görüşü də olub.

Görüşdə beynəlxalq və regional təhlükəsizliyin aktual məsələləri, həmçinin Azərbaycan ilə Rusiya arasında hərbi əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri və vəziyyəti barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

rakçı dövlətlərinin Müdafiə Nazirləri Şurasının iclası keçirilib. Azərbaycan Respublika-

Dövlətimizin etibarlı dayağı

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Uzaqqorən dövlət xadiminin ilk siyasi hakimiyəti dövründə heyata keçirdiyi vacib islahatlardan biri də nizami və vahid komandanlıqdan idarə edilən Silahlı Qüvvələr formalasdırmaq idi. Hələ Sovet hakimiyəti dövründə Azərbaycana rəhbərlik etmiş Heydər Əliyev xalqımızın hərb əmənələrinin dirçəldilməsinə, çətinliklə de olsa, nail ola bilmişdi. Siyasi qadağalara baxmayaraq müdrik sərkərdə milli respublikada C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin yaradılmasına nail olmuşdu. Bu məktəb haqlı olaraq "Heydər Əliyev Məktəbi" adlandırılır, cünki o, müasir dövrümüzde formalasılmış milli hərbi təhsil sisteminə xüsusi əhəmiyyət malikdir. Bir faktı da qeyd etmək lazımdır ki, millətinin gelecəyini düşünən dahi rəhbər siyasi nüfuzundan istifadə edərək gənclərin keçmiş ittifaqın müxtəlif hərbi məktəblərinə oxumağa göndərilməsinə şərait yaradırdı. Belə gənclər hərbi peşələrə yiyələnərək sonralar məstəqiliy dövrümüzde ordu quruculuğuna dəyərlə töhfələrini verdilər. Göründüyü kimi, müdrik siyasi xadim zamanında Azərbaycanın gələcəyi üçün çox mühüm işlər görmüşdə və ordu quruculuğunda qazanılan uğurları hem de belə uzaqqorənlilikle bağlıdır.

Mühərribədə esaslı dönüşün başlangıcı da Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır, cünki ölkənin ağır vaxtında xalqını səfərbər etməyi bacaran lider çox qısa vaxtda on minlərlə gəncin döyüşən orduya göndərilməsini təmin etdi. O, bir komandan olaraq bir-birinin ardınca cəbhə xəttinə səfər etdi və döyüşçülərle görüşdü. Məstəqil Vətənimizin tələyində hər kəsin mühüm rolunu dəyərləndirək əsgər və zabitlərin qarşısında ən müqəddəs vəzifənin torpaqlarımızın müdafiəsi olduğunu bildiridi. Bilavasita səngərlərdə hərbi qulluqçularla görüşən rəhbər onlara səxənən hədiyyələr təqdim edirdi, Silahlı Qüvvələrin şəxsi heyətinin döyüş ruhunu artırmaq üçün konkret addımlar atıldı. Məhz belə səfərlərin ardınca Azərbaycan Ordusunun eks-hücumları baş tutdu və nəticədə Beyləqan-Füzuli istiqamətində onlarla yaşayış məntəqəsi işğaldan azad edildi. Cəbhədə məglubiyyətlə üzə-

General-polkovnik Zakir HƏSƏNOV:

Ulu öndər Heydər Əliyevin irsi Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyətinə ən layiqli örnəkdir və hərbi qulluqçular tərəfindən dərindən öyrənilir.

şən işgalçı Ermənistən 1994-cü il mayın 12-də atəşkəs haqqında sazişə imza atdı. Azərbaycan rəhbərliyi bu fasilədən bəhrələnərək ordu quruculuğunu inkişaf etdirdi, hərbi hissələrin döyüş hazırlığı və maddi-texniki bazaşı əhəmiyyətli dərəcədə yüksəldildi.

Ordu quruculuğunun elmi əsaslarla və müasir dünya təcrübəsi əsasında inkişaf etdirilməsine önmə veren dahi sərkərdənin diqqəti və qayğısı sayəsində ölkəmizdə milli hərbi təhsilin formalasması üçün qətiyyətli addımlar atıldı. Azərbaycanın NATO ilə əməkdaşlıq planına əsasən, Silahlı Qüvvələrimizin beynəlxalq hərbi əlaqələri təsəkkül tapdı, bundan əlavə hərbi təhsilin maddi-texniki və tədris bazası möhkəmləndirildi. NATO tərkibində hərbi əməkdaşlıq tədbirləri Azərbaycan Ordusunun beynəlxalq aləmdə imicinin yaranmasına və bir sıra dövlətlərin ölkəmizlə hərbi sahədə əməkdaşlığı cəlb olunmasına səbəb oldu.

Ulu öndər Heydər Əliyevin xeyir-duası ilə Silahlı Qüvvələrimizin tərkibində yaradılan sülh-məramlı bölmənin şəxsi heyəti

dünyanın münaqişə bölgələrinin, İraqda, Kosovoda və Əfqanistanda əmin-amanlığın və ictimai sabitliyin qorunmasına öz dəstəyini əsirgəmedi. Inkişaf etmiş ölkələrin dövlət bayraqları ile bir cərgədə Azərbaycanımızın da üçrəngli bayrağının dalğanlaşması, doğrudan da, hər bir vətəndaşımızda sonsuz qürur doğurmaya bilməzdii. Yaxşı yadimdadır, bir defə münaqişə bölgəsindən qayıtmış bir qrup sülh-məramlı əsgərimizle görüşəndə onların qürur doğuran baxışları və yaxalarındaki medal marağımı səbəb oldu. Öyrəndim ki, NATO-nun sülhəyatma qüvvəlerinin komandanlığı tərəfindən keçirilmiş döyüş hazırlığı təlimində azərbaycanlı hərbi qulluqçular ABŞ və Kanada kimi nüfuzlu dövlətlərin sülh-məramlılarından sonra üçüncü yeri tutublar. NATO blokuna daxil olan dövlətlərin bir sira nüfuzlu qəzet və jurnallarında Azərbaycan sülh-məramlıları barəsində məqalələr dərc edilmişdi.

Silahlı Qüvvələrin döyüş qabiliyyətinin artırılmasını daim diqqətində saxlayan ümummilli liderimiz gənc nəslin vətənpərvərlik tərbiyəsinə böyük

əhəmiyyət verir, ordu quruculuğunu inkişaf etdirməyi ümumiyyətli vəzifəsi hesab edir, ailədən tutmuş pedaqoji və ictimai qurumlara qədər hamının bu vacib sahədə rolunu dəyərləndirir. Təqsisi edirdi ki, Azərbaycan əsgərləri milli-mənəvi dəyərlərimiz və dövlətə, Vətəne sədəqət ruhunda tərbiye edilsin. "Qəhrəman Azərbaycan əsgəri, müqəddəs Azərbaycan torpağının, məstəqil Azərbaycan Respublikasının müdafiəsi yolunda irəli!" - deyən ulu öndərin çağırışından ruhlanan gənc nəsil həvəsə hərbi peşələrə yiyələnərək tələyin dövlətçiliyimiz və ərazi bütövlüyümüzün dayağı olan orduya həsr edirdi.

Dahi sərkərdənin fikrinə görə, güclü, qüdrətli ordu Azərbaycanın dövlət məstəqilliliyini əbədi etmək, ölkəmizin ərazi bütövlüyünü təmin etmək üçün əsas amildir. Bu cəhətdən də Azərbaycan Ordusunun döyüş potensialının gücləndirilməsi Heydər Əliyevin siyasi kursunda əsas istiqamətlərdən idи və xalqımız fəxr edir ki, müasir dövrə ulu önderin ideyaları onun layiqli davamçısı, Azərbaycan Respublikası-

nın Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir. Məstəqil dövlətçilik kursunu layiqincə davam etdirən olkə başçısı həm suverenliyimiz, həm də ərazi bütövlüyümüzün qaranti olan Azərbaycan Ordusunun hərbi qüdrətinin artırılması üçün son illər ərzində mühüm İslahatlara imza atıb. Dövlətin yüksək qayğısı sayəsində doğma ordumuzun bölgədə nüfuzu da-ha da artıb və beynəlxalq səviyyələri hərbi ekspertlər də bu qənaətdədirler ki, artıq Azərbaycan Silahlı Qüvvələri dün-yanın güclü orduları sırasında yer tutur.

Bu il fasızm üzərində qəlebənin ildönümü tədbirlərində olkənin veteran ictimaiyyəti qarşısında çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ordu quruculuğu məsələlerinə bir daha toxunaraq bildirdi ki, aprel döyüşləri dövlətimizin və ordumuzun gücünü, xalqımızın birliliyini və vətənpərvərliyini nümayiş etdirmişdir. "Dəfələrlə demisəm, bu gün də deyirəm, bütün sahələrdə, o cümlədən ordu quruculuğu sahəsində Azərbaycanın üstünlüyünü görməmək mümkün deyil. Aprel döyüşləri onu da göstərdi ki, bugün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır və istenilən vəzifəni icra edə bilər."

Əlbətə, aprel zəfəri tək düşmənlərimizə deyil, beynəlxalq aləmə də bir həqiqəti təsdiqlədi ki, dövlətin qayğısı və xalqın etimadı ilə əhatə olunan Silahlı Qüvvələrimiz qarşısında dayanan hər bir tapşırıq uğurla yerinə yetirməyə qadır.

Azərbaycan xalqını böyük gələcəyə aparan yol Heydər Əliyev yoludur və bu yol Vətənimizin xosbəxt gələcəyini təmin edəcəkdir. Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov bu yaxınlarda Hərbi Akademiyada keçirilən elmi konfransda çıxışı zamanı qeyd etdi ki, hərb tariximiz mühüm dövrü ulu öndərimizin siyasi hakimiyətdə olduğu illəri əhatə edir. "Buna görə Heydər Əliyev irsi Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyətinə ən layiqli örnəkdir və hərbi qulluqçular tərəfindən derindən öyrənilir."

Polkovnik-leytenant
Arif PƏNAHOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri operativ-taktiki təlimlər keçirəcək

Silahlı Qüvvələrin 2016-cı il üçün hazırlıq planına uyğun olaraq iyunun 19-dan 24-dək qoşunların idarəetmə organları, eləcə də birlik, birləşmə və hərbi hissələrin iştirakı ilə operativ-taktiki təlimlər keçiriləcək.

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi altında keçirilən təlimlərə 25000 nəfərədək şəxsi heyət, 300-dən çox tank və zirehli döyüş maşını, 100-dən artıq raket və artilleriya qurğusu, 40-dək hərbi aviasiya və 30-dan çox hava hücumundan müdafiə sistemləri, Hərbi Dəniz Qüvvələrinin gəmi birləşməsi və Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin bölmələri cəlb olunacaq.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, təlimlərin keçirilmə əraziyi olaraq cəbhəboyu zonada və Naxçıvan Muxtar Respublikasında yerləşən poliqonlar, eləcə də Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunu müəyyən edilib.

Təlimlərin əsas məqsədi birlik və birləşmə komandanlıqlarının qoşunların və döyüş sistemlərinin idarə edilməsi vərdişlərinin təkmilləşdirilməsindən, eləcə də ağır şəraitdə aparılan müasir ümumqosun döyüşünün hərbi elementlərinin qarşılıqlı fəaliyyəti və döyüş uzalaşmasının səviyyəsinin artırılmasından ibarətdir.

Bu təlimlərin əsas xüsusiyyəti güclü müdafiəyə malik şərti düşmən nəzərə alınmaqla əməliyyatların silahlanmada olan yeni texnoloji vasitələrin və silahların geniş tətbiqi ilə keçirilməsidir.

Təlimlər zamanı qoşunların yüksək döyüşə hazırlama səviyyəsinə gətirilmə qabiliyyəti, onların yenidən qruplaşması üzrə tədbirlerin keçirilməsi, həmçinin döyüş və maddi-texniki təminat məsələləri yoxlanılacaq.

Təlimin mərhələlərindən birində döyüş atışları yerinə yetirilecek.

Nümunəvi xidmət “Hərbçi olmağımla qürurlanıram”

Maraq, istək insanın ömür yolunu müəyyənləşdirmə vəsiyyətlərindəndir. Gənc gələcək həyatını bəzən marağı, həvəsi əsasında müəyyənləşdirir, seçimində bunlara güvənir. Şübhəsiz, təhsilin, mühitin, dünyaduyumunun da təsiri olur.

Nemət Şəkide yaşayırı. O da digər həmyaşıdları kimi qayğısızlıqla əhatələnmişdi. O da müəllimlərinin, valideynlərinin tövsiyeləriyle ayları il eleyirdi. O da müəllimlikdən söz düşəndə müəllim, həkimlikdən söz düşəndə həkim, mühəndislikdən söz düşəndə mühəndis, ... olmaq istəyirdi. Atası onun arzularını cılıklamıldı, oğlunun xəyal dünyasına qiymərdi...

Bir axşam "Oğlum, bəlkə hərbçi olasan?" - dedi atası. Nemət ani olaraq duruxdu. Neçə gün əvvəl televizorda gördüyü kadrları xatırladı. Kursantların nizami yeri, baxışı, onlardan birinin dilindən eşitdiyi böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyevin hərbçi peşəsinə verdiyi dəyeri xatırladı. Qaşları çatıldı Nemətin. Və ürəyindəki tərəpiş təsiriyle "Olaram" - dedi...

Nemət Rəhimov C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə daxil oldu. Yeni mühit, ciddi nizam-intizam onun uşaqlıq xəyallarını öz cəzibəsinə saldı. O gecəni - atasıyla səhərətləşdiyi gecəni ömrünün aydın sehərərinin başlangıcı bildi...

Dərslər, məşğələlər, təlimlər, imtahanlar...

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin kursanti idi. İstəfələrin şəbəkəsi, istər tədris material-

ları, istərsə də çöl təlimləri kursantlar dan əzmkarlıq, zəhmət, ən başlıcası, böyük həves, istək tələb edirdi. Nemət istəyinə küsnəb yaxın gələcəkdə "leytenant Nemət Rəhimov!", çağırışından qurur duyacağı anlara yol gedirdi. Həm də qədərsiz intizarla, qədərsiz sevgiyə...

Çöl təcrübələrini çox sevirdi, praktik verdişlərin aludəsiydi. "Neyi necə eləməyi bilmək yeterli deyil, bu, öyrənənə "belə eləmək lazımdır" qədər ruh rəhatlığı vermir" - belə düşünürdü. Komandirləri onun bu düşüncəsini təqdir edirdi...

Leytenant Nemət Rəhimov düşmənle temas xəttində xidmətə başlamışdı. Müyyəyen çətinliklər olurdu. İndi kursant yoldaşlarının əhatəsində deyildi, tabeçiliyində əsgərlər vardi, indi dərslərə hazırlaşmırı, zamanında öyrəndiklərini öyrəndirdi.

Nemət Rəhimov indi mayordur...

Təcrübəli zabitlərin, komandirlərin məsləhətləri gənc zabite xidmətə qarşılaşdıığı çətinliklərin öhdəsindən gəlməyə yardımçı olurdu...

- Aprel döyüslərində ürəyim məni ora çəkirdi. O döyüslərdə mən də iştirak eləmək istədim. Lələtəpə kimi əhəmiyyətli yüksəkliyin işğaldan azad edilməsi çox mətləblərə aydınlıq getirdi: düşmən Azərbaycan Ordusunun gúcunu gördü, Ermənistana gizlin-əşkar havadarlıq eləyənlər anladı ki, Azərbaycan Ordusu torpaqları işğaldan azad eləməyə qadirdir. Azərbaycanda xalq ordusunun, ordu xalqın dayağıdır, - mayor Nemət Rəhimov belə deyir.

Mayor Nemət Rəhimov həm də "hərbçi olmağımla qürurlanıram", - deyir...

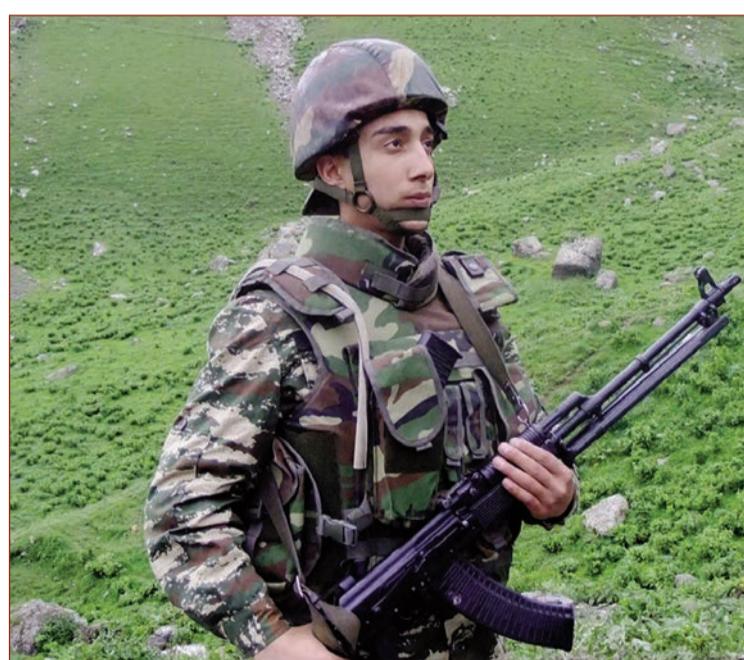
**Mübariz MUSAYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

“Sayıqlığımızı bir an belə itirmirik”

Dağlıq ərazidən keçən cəbhə xəttimiz hər zaman Azərbaycanın igid əsgərləri tərəfindən ayıq-sayıq qorunur. Onlar düşmən təxribatlarının qarşısını almaq üçün səylərini artırır, ərazini bir an belə diq-qətsiz qoymurlar. Döyüşçülərimiz dəfələrlə bu istiqamətdə də ermənilərin diversiya-təxribat qrupalarını aşkar edərək yerindəcə məhv ediblər.

Cəbhə xətti yüksək dağlıq ərazidən keçir. Burada mövqə tutan bölmələrdən birinin komandiri baş leytenant Natiq Rəsulovdur. Zabit bildirdi ki, çətin şəraitdə olan mövqələri qorumağın özünəməxsus sırları var. "Burada hava şəraitü tez-tez deyişilir. Mövqələrimiz yüksək dağlıqda olduğu üçün dumdanlıçılıqli vaxtlarımız çox olur. Bu na baxmayaraq biz sayıqlığımızı bir an belə itirmirik".

Zabit relyefin və iqlimin yaradıldığı təbii manələrin onların döyüş növbətçiliyinin aparılmasına təsir göstərmədiyini bildirdi. Əlavə etdi ki, hər bir manəyə qarşı komandanlıq tərəfindən müvafiq tədbirlər görülür. Nümunəvi əsgərlərə gəlince isə pulemyotçu Rəşid Baxışov həm döyüş hazırlığına, həm də

əsgəri intizamına görə silahdaşlarının inamını qazanıb.

Əsgər ona təhkim edilmiş silahın sırlarını mükəmməl yiyələndiyini bildirək dedi:

- Hərbi xidmətə geldiyim ilk gündən pulemyotçu vəzifəsinin sırlarına yiyələnmisəm. Bu silahdan dəfələrlə atış çalışmalarını uğurla yerinə yetirmişəm. Hər dəfə atdırığım gülələr hədəfə dəyişib. Komandirlər nəticələrindən razı qalıblar.

İndi də düşmənlə temas xəttində xidmətini davam etdiridiyi ni qeyd edən Rəşid döyüş növ-

bətciliyində həmişə fərqlənir.

Zabit N.Rəsulov bacarıqlı pulemyotçu haqqında daha sonra qeyd etdi ki, Baxışovun hərbi xidmətə gəldiyi yarımlı bu günlərdə tamam olacaq. "O, qısa müddətdə özünü bacarıqlı əsgər kimi təsdiq edib. İndi də pəşə vərdişlərini yüksək səviyyədə yerinə yetirir. İnanıram ki, Rəşid bundan sonra da xidmətini ləyiqincə davam etdirib doğmalarının yanına qayıdacaq."

**Mayor Bəxtiyar ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri yanında Apellyasiya Şurasının iclası keçirilib

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq fermanının icrası ilə əlaqədar Müdafiə naziri yanında yaradılan Apellyasiya Şurasının iyunun 16-da iclası keçirilib.

İclasın gündəliyinə daxil olan məsələyə Şura üzvləri tərəfinən baxılaraq yekdiliklə qərar qəbul edilib.

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri yanında Apellyasiya Şurası haqqında Əsasnamənin tələblərinə uyğun olaraq iclasın gedisi barədə protokol tərtib olunub və gündəlikdəki məsələnin müzakirəsi prosesinin videoçəkilişi tam həyata keçirilib.

Ermənistən silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

16 iyun 2016-cı il.

Erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 8 dəfə pozub.

Ermənistən Respublikası Berd rayonunun Çinari kəndində yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun Çiləbürt, Ağdam rayonunun Yusifcanlı, Füzuli rayonunun Horadız, Aşağı Seyidəhmədli kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Xocavənd və Füzuli rayonları ərazisindəki adızsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimiz mövqeləri atəşə tutulub.

17 iyun 2016-cı il.

Erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 23 dəfə pozub.

Ermənistən Respublikası Noyemberyan rayonunun Dovex, Barekamavan kəndlərində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Kəmərli, Qaymaqlı kəndlərində, Berd rayonunun Mosesqəx kəndində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Ağdam kəndində yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun Çiləbürt, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Horadız kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy və Xocavənd rayonları ərazisindəki adızsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimiz mövqeləri atəşə tutulub.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətində milli ordu quruculuğu

26 İyun - Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradıldığı gün ölkəmizdə ümumxalq bayramı kimi təntənəli şəkildə qeyd edilir. Bu günün bayram kimi tarixləşməsinin müəllifi müasir Azərbaycan Ordusunun qurucusu, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevdir. Ulu öndərin 1998-ci il mayın 22-də imzaladığı fermanla 1918-ci ilə Əlahiddə Azərbaycan Korpusunun yarandığı gün - 26 İyun Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələr Günü elan edildi. Dahi rəhbər bu ferman ilə tarixi həqiqətin və milli ordu quruculuğunda varislik ənənələrinin bərpası istiqamə-

lar ordusu və cənub-qərbdən qonşularından ərazi iddiasında olan Ermənistanın mövcudluğu Azərbaycan xalqının milli maraqlarının müdafiəsi üçün lazım olan tədbirlərin görülməsini tələb edirdi.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hərbi quruculuq prosesində bir sıra çətinliklərle qarşılaşdı. Məlum olduğu kimi, çarizmin müsəlman xalqlarına, o cümlədən azərbaycanlılara münasibəti ayrı-seçkiliyə esaslanır. Çarizm dövründə müsəlmanları müstəsna hallar nəzərə alınmasa hərbi məktəblərə qəbul etmirdilər. Hələ 1887-ci ildə çar hökuməti on-

bətçi general, hərbi-sanitar, hərbi-təlim, topoqrafiya və nəzarət şöbələri olan Baş Qərargah yaradıldı. Polkovnik (sonralar general-major, ordu komandanı) Həbib bəy Səlimov Baş Qərargah və dəftərxana reisi təyin olundu. Növbətçi general vəzifəsinə polkovnik (sonralar general-major - L.H.) Həmid Qayıtabaşı, intendant şöbəsinə reis polkovnik Mirzə Mehəmməd Seyfulla, artilleriya general-major Murad Gəray bəy Texas, atış üzrə inspektor general-major İbrahim ağa Usubov və başqaları təyin edildi. Hərbi nazirin yanında ordunun yüksək rutbeli şəxslərindən ibarət Hərbi Şura təşkil olunmuşdu. Respublika paytaxtının çox mühüm hərbi-strateji vəziviyetini nəzəre alaraq Əletdən Qızılburuna qədər Bakı quberniyasının dağaq məntəqələrini əhatə edən Bakı Əlahiddə rayonunun hərbi general qubernatorluğu yaradıldı.

Parlament və hökumət hərbi müəssisələrin ehtiyaclarına xüsusi diqqət yetirirdi. 1918-ci il dekabrın 7-dən 1920-ci il aprelin 20-nə qədər parlament fəaliyyətini davam etdiridi müddədə onun iclaslarında hərbi məsələlərlə bağlı doqquz qanun layihəsi müzakirə edilmişdi. 1919-cu ildə hərbi nazirliyin xəcləri dövlət büdcəsinin dördə birindən artıq, yəni 400 milyon rubl, təşkil etmişdi.

Ordunun inkişaf etdirilməsi üçün zabit kadrlarının hazırlanması üçün tədbirlər görüldü. Hələ 1918-ci ilin iyundan türk zabitlərinin dəstəyi ilə Gəncədə praporşiklər hərbi məktəbi (məktəbin ilk buraxılışı həmin ilin oktyabrında olub) açılmışdı. 1919-cu ilin noyabrında bu məktəb - ümumi, artilleriya və mühəndis (axırıncı niacmaq mümkün olmadı) kimi üç şöbədən ibarət 250 ş-

müraciət edərək yazılırlar: "Ana yurdun qorunmasının hər bir azərbaycanlı şəxs üçün müqəddəs vəzife olduğunu hesab edərək istəyirik ki, bizim məktəb yaşlı uşaqların əksəriyyəti hərbi məktəbde oxuyaraq Vətəni qoruyanların cərgəsində olsunlar."

Milli zabit kadrlarının hazırlanması üçün müəyyən zaman tələb olunurdu. Hökumət ordunun hərbi mütəxəssislərə

daxil idi. İngilisler Azərbaycanı tərk etdikdən sonra hərbi silahlandırılmış "Ərdahan", "Qars" adlı iki topçu, "Astrand", "Araz" və başqa gəmилərdən ibarət olan Xəzər Hərbi Donanması yenidən təşkil edildi. 1920-ci ilin aprelində ölkənin silah arsenalında 30 min súngü və qılınc var idi. Hökumət ordunu və donan-

tində çox gərəkli bir addım atdı. 1998-ci il iyunun 25-də Azərbaycan Ordusunun yaradılmasının 80 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley mərasimində ümummilli liderimiz bu tarixi fermanla bağlı demişdir: "Biz 26 iyun gününü bayram elan etmişik. Bu, tam əsaslıdır, məqsədəyən, qanuna uyğundur. Çünkü 80 il bundan önce məhz bu gün Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin - ölkəmizin müstəqilliyini elan edən xalq cümhuriyyətinin, müstəqil Azərbaycanı qurub yaradan, hələ Gəncədə fəaliyyət göstərən hökumətin ilk addımlarından biri Azərbaycanın Milli Ordusunun yaranması haqqında verdiyi qərar olmuşdur. Həmin qərara hörmət əlaməti olaraq biz 26 iyun gününü Azərbaycanın Silahlı Qüvvələri, ordusun günü elan etmişik."

Ordu dövlətin suverenliyini və ərazi bütövlüyünü təmin etmək üçün əsas qüvvə olaraq dövlət quruculuğunun tərkib hissələrindən biridir. 1918-ci il iyunun 26-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin milli ordunun yaradılması haqqında qərarı müsəlman şərqində ilk demokratik hökumətin Silahlı Qüvvələrinin hüquqi əsası oldu.

1918-ci il dekabrın 7-də Bakıda çoxpartiyalı Azərbaycan parlamentinin təntənəli açılışı Cümhuriyyət tarixinin mühüm səhifələrindəndir. Baş nazir və xarici işlər naziri Fətəli xan Xoyski parlamentin 26 dekabr 1918-ci il tarixli iclasında daxili və xarici siyaset sahəsində deklarasiyasını şərh edərək qeyd etdi ki, hökumətin baslıca vəzifələrindən biri hərbi qüvvələrin yaradılmasıdır.

Gənc respublikanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü üçün yaranmış real təhlükə şimaldan "vahid və bölünməz Rusiya yaratmağa" çalışan general A.Denikinin aqşvardiyası-

lar üçün orduya çağırış əvəzine, xüsusi hərbi vergi təyin etmişdi.

Əlahiddə Azərbaycan Korpusu yaradılarkən hərbi kadrların çatışmazlığı kimi mühüm çətinliklər qarşıya çıxdı. Bu çəkinliklərə baxmayaraq Nazırılar Kabinetinin qərarı ilə 7 noyabr 1918-ci ildə əvvəlcə baş nazir F.Xoyskinin başçılığı etdiyi hərbi nazirliy təşkil edildi. Dekabrın 25-də tam artilleriya generalı Səməd bəy Mehmandarov hərbi nazir,

olan ehtiyacını ödəmək məqsədile ölkəyə rus və gürçü zabitləri dəvət etmişdi. 1920-ci ilin aprelində yunger zabit heyətinin hazırlığını yaxşılaşdırmaq və savadsızlığı leğv etmək üçün hər birində dörd aylıq kurs olmaqla tabor və alay məktəblərinin yaradılması planlaşdırıldı.

Yerli şərtlərə cavab verən hazırlıqlı ordu yaratmaq məqsədile 1919-cu ilin yazında piyada, artilleriya, süvari və nizami ordu nizamnamələri, eyni zamanda piyada və artilleriyani ateş üçün təlimatları yenidən nəzərdən keçirildi. Qəbul edilən hərbi qərarların tərtib edilməsi üçün hərbi nazirli-

mani silah, döyüş sursatı, texnika ilə təchiz etmək məqsədile bir sira tədbirlər həyata keçirirdi. 1919-cu il iyunun 27-də parlament Azərbaycan-Gürçüstan hərbi müdafiə paktını təsdiq etdikdən sonra ordunun ehtiyaclarını ödəmək məqsədile Tiflisdən 8 yüngül və 12 dağ topu "Məksim" sistemi 24 pulemyot, 3 min tūfeng və digər silah-sursat getirildi. Müqaviləyə görə, bir qrup azərbaycanlı gənc hərbi təhsil almaq üçün Tiflisə göndərildi. İtalyadən Azərbaycana ləvazimatların tədarükü üçün danışqlar aparılırdı. Qərb ölkələrindən rabitə vasitəleri, geyim nümunələri almaq da planlaşdırılmışdı. Donanmanın təchiz etmək məqsədile müxtəlif təyinatlı döyüş katerləri, dəniz və sahil artilleriya topları alınması nəzərdə tutulurdu.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti milli hərbi sənayeni yaratmaq istiqamətində də addımlar atıldı. Bele ki, Gəncədə tikilməsi planlaşdırılmış hərbi zavodun layihələri təsdiq olunmaq üçün parlamentə təqdim edilmişdi. Parlament bu zavodun yaradılması haqqında xüsusi qəbul etdi.

Orduda ideoloji iş də qaydaya salındı. Hərbi hissələrin ştat cədvəlinə imamlar və mollalar daxil edilmişdi. Daha bəstəkarımız Üzeyir Hacıbəyov Azərbaycan Ordusuna üçün marş bəstələdi. Döyüş bayrağının layihəsi hazırlanırdı.

Beləliklə, Azərbaycan Ordusunun Qarabağda erməni daşnak qüvvələrinə qarşı keçirdiyi hərbi əməliyyat uğurla başa çatsa da, ölkənin şimal sərhədlərində təhlükə dəvam edirdi. 1920-ci il aprelin 28-də XI Qızıl Ordu hissələri beynəlxalq hüquq normalarını kobudcasına pozaraq Azərbaycanın dövlət sərhədlərini keçib ərazilərimizi ilhaq etdi.

Azərbaycan bütün müsəlman şərqində ilk demokratik respublika kimi cəmi 23 ay yaşadı.

**Lale HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

dekabrın 29-da general-leytenant Əlağa Şıxlinski hərbi nazirin müavini təyin edildi. Noyabrın 22-dən artıq hərbi nazirlik Gəncə şəhərinə köçürülmüşdü. Qafqaz İsləm Ordusunun tərkibinə daxil olan Azərbaycan hərbi hissələrinin bazasında nizami ordu yaratmaq prosesi başlanılmışdı.

15 yanvar 1919-cu ildə artilleriya, mühəndis, intendant, general-kvartirmeyster, növ-

girdi olan hərbi məktəbə çevrildi. Həmin məktəbə kursant hazırlamaq üçün Bakıda yunıklar məktəbi fəaliyyət göstərirdi. Süvari, artilleriya və istehkamçı, aviasiya, pulemyot-grenader, hərbi dəmiryolçu və hərbi feldşer məktəbləri də Bakı şəhərində açılmışdı. Nuxa (indiki Şəki) şəhərinin nümayəndələri şəhər xəzinəsi hesabına Gəncədəki hərbi təməyllü məktəbin orada da açılması üçün hərbi nazir-

yin yanında kodifikasiya komissiyası təşkil edilmişdi. 1918-1920-ci illər ərzində Azərbaycanda piyada və süvari alayları, artilleriya briqadaları, divizionları və digər hərbi hissələr yaradılmışdı. Həmcinin ordunun tərkibinə iki artilleriya briqadası, yüngül artilleriya divizionu, üç zirehli qatar, beş aeroplən və bir nəçə hidroaeroplən, altı ağır və yüngül zirehli avtomobil də

Vətənpərvərlik

Gənclərimiz Vətən borcunu necə dərk edirlər

Hər millətin tərəqqisi onun gələcəyinin düzgün qurulmasından da asılıdır. Gənclik milli-mənəvi dəyərlərə sadıq, əyilməz və tükənməz güvvədir...

Böyük məktəbdə olan nəslin vətənpərvərlik təbiyəsində məktəbin, müəllimlərin rolu böyükdür. Ailədə formalanmış ilkin vətənpərvərlik hissi məktəbdə möhkəmlənir, inkişaf edir.

Milli Qəhrəman Samid İmanovun haqqında məqale hazırlanmaq üçün Neftçalaya ezməyi gedirdim. Yol boyu gördüklərim mənə daha doğma, daha munis görünürdü. Şəhid qəhrəmanın məzərini ziyarət edib, ailəsi ilə görüşdükdən sonra o qədər qürur doğuran hissələr keçirdim ki...

Qəhrəmanın təhsil aldığı məktəbin həyəti qələbəlidir. Düşünürəm: onların hər biri Vətənimizin gələcəyidir, deməli, özərinə məxsus düşüncələri, xeylinə və bütün bunnuları gerçəkləşdirmək üçün fikirləri var.

Uşaqlar həqiqəti öz sözləri ilə anladırlar. Onların dilindən səslənən hər kəlmənin öz anlamı var, daha dərinəndə başa düşmək üçün isə gözlərinin dərinliyinə baxmağı bacarmalısan. O gözlərdə sevgi də, həyəcan da, inam da var. Uşaqları dünyaya, insanlara, ətrafına inamlı, sevgiylə böyütmək məhz böyükələrin vəzifəsidir.

Samid də bir zamanlar bu məktəbin həyətində bu hissələrlə böymüşdü. Buna görə də Vətən torpağını dünyanın ən güvencli yeri olmasına üçün canını qurban verməkdən çəkinmədi.

Qəhrəmanın müəllimləri ilə səhbətimi yekunlaşdırıb məktəbin yuxarı sinif şagirdləri ilə görüşdüm.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin gənc nəsildən gözləntiləri ilə bağlı bir fikrini xatırlayıram. "Mənim üçün ən əziz nemət Azərbaycanın uşaqlarıdır, gəncləridir. Cənubi Azərbaycan Prezidenti kimi mən də bu gün Azərbaycanın böyük gələcəyi haqqında düşününrəm. Azərbaycanın gələcə-

yı isə Azərbaycanın gənclərindən və uşaqlarından asılıdır". Gənclərimiz üçün əsas istiqamət məhz budur - həmişə və hər yerde Azərbaycan naminə çalışmaq, onun hərtərəfli yüksəlişinə səy göstərmək, milli-mənəvi dəyərləri qorumaq.

Şagirdlər Vətənimizin azadlığı uğrunda canlarından keçən qəhrəman oğullar, Vətən sevgisi, vətənpərvərlik mövzusunda fikirlərini bizimlə bölüşdülər:

Vüsal Ağayev: Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Samid İmanovun təhsil aldığı məktəbdə oxumağımla qürur duyarım. Vətən torpağının hər qarışını canından əziz bilən həmyerlim indi xalqımızın qəhrəmanı. Müəllimlərimiz onun bir vaxtlar necə vətənpərvər şagird olmasından həvəsə dənişirlər. Düşünürəm ki, "vətənpərvərəm" demək iş bitmir. Hər bir insan vətənpərvərliyini əməllərində, konkret fəaliyyətində sübut etməlidir. Samid İmanov kimi... Şəhidlik vətənpərvərliyinə ən uca və ali formasıdır. Mənəcə, Vətənə xidmət etməyin bundan uca zirvesi hələ kəşf edilməyib.

Nemət Həsənov: Biz balaca ikən Azərbaycan əsgərləri gözümüzde nağıl qəhrəmanları idik. Heç kəsdən qorxmayan, hamidian güclü, düşməni məğlub edəcək qəhrəmanlar. Hər birimiz bir gün o qəhrəmanların yerində olacağımızı düşünürük, bu barədə fikri-

mizi müəllimlərimizlə bələşürdük. Bu gün qarşımıza çıxan hər əsgərə bir az maraq, bir az həsəd, bir az da həsrətə baxırıq. Axi biz də geləcəyin əsgərləri olacaq. Məhz elə bu inamla da hər günümüzü arzularla yaşayırıq. Bizlərə bu güvənci Mübariz, Samid, Zakir kimi qəhrəman Azərbaycan oğulları yaradıb.

Nurəddin Bədəlov: Valideynlərimizdən, daha sonra müəllimlərimizdən Vətən sevgisinin, Vətənə bağlılığının, Vətənenin müqəddəsliyinin nə olduğunu öyrənmişik. Bu sevgi ilə böyük, həyatımızın hər dönenində Tanrıının bize bəxş etdiyi bu gözəl Vətənə sahib olmağın qururunu yaşayırıq. Milli Qəhrəman Zakir Məcidov kimi bir igidi qohumu olmağla fəxr edirəm. Vətənimizi qoruyub Azərbaycan bayrağını başları üzərində enməyə qoymayan, bunun üçün canlarından keçməyə hazır olan, cəsur, qorxubilməz oğulların yolu davam etdirəcəyik.

Tural Əhmədov: Yoldaşlarımın da vurğulduğu kimi, biz ilk olaraq Vətənimizə layiq oğullar olmalıyıq. Hər dəfə hərbi xidmətə getmek haqqında düşündərən böyük şairimiz Səməd Vurğunun "Vətən keşiyində" şeirindən bu misraları xatırlayıram.

*Bilsin ana torpaq,
eşitsin Vətən,
Müsəlləh əsgərəm
mən də bu gündən.*

Unudulmaz şair gənciye üz tutaraq oğulları Vətən torpaqlarını qorumağa səsleyirdi. Bu günümüzə səsləşən şeir parçası qəlibi Vətən eşqilə döyünen qeyretli oğul və qızlarımızın Vətən qarşısında andının poetik ifadəsidir.

Məhəmmədəli Qarayev: Vətəni yaşıdan da, ucaldan da, şərəfləndirən də bizlərik. Torpaqlarımızın 20 faizi işğal altındadır. Bir milyondan çox soydaşımız yurd-yuvusından didərgin düşüb. Xalqımızın başına gətirilən faciələr bizi mübariz olmağa səsləyir. Dövlətimiz qayğısı ilə əhatələnmiş güclü ordumuz var. İnanıraq ki, qələbə bizimlədir. Bu il aprelin əvvəllərində baş vərənlər bunu bir daha təsdiq etdi. Vətən qarşısında borcumuzu bu gün yaxşı oxumaqla, sabah isə orduda şərəflə xidmət etməklə verməliyik. Vətən bizdən hər sahədə hüner gözləyir.

Nurane Həsənova: Milli Qəhrəman Samid İmanovun dəfn günündə dəyərli bir ziyanımızı da torpağa tapşırıq. Azərbaycanın tanınmış simalarından olan ədəbiyyatşunas-alım, professor İmamverdi Əbilov da dönyasını dəyişdi. Dəfn mərasimində olan müəllimlərimiz bildirdilər ki, orada rayon əhalisi ilə yanaşı, millət vəkilləri, ədibin qələm dostları və ölkənin tanınmış şəxsləri iştirak edirdilər.

Samid Vətənimiz, torpaqlarımız üzrəndə şəhidlik zirvəsi

nə ucaldısa, imamverdi müəllim həyatını elmə, yüksək amallara həsr edərək hörmət və ehtiram sahibi oldu. Həyatlarını Vətənin, millətin gələcəyinə həsr etmiş insanlar qərinələr, əsrlər boyu yaşayırlar, heç zaman unudulmurlar.

Rafiq Nəzirov: Birinci Qarabağ müharibəsində şəhid olan dayım Rafiq Gözelovun adını daşıyıram. O, Horadiz istiqamətində gedən döyüdə şəhid olub. Dövlətimiz şəhidlərə olan yüksək ehtiramının nümunəsidir ki, Xillı qəsəbəsindəki 1 sayılı tam orta məktəb indi dayımın adını daşıyır. Məktəbdə keçirilən tədbirlərdə şəhidin yaxını kimi dəfələrlə iştirak etmişəm. Anam dayımın vətənpərvəlyindən, qorxmazlığından qururla danışır. Onun adına layiq olacağımı vicdanımla söz vermişəm.

Zəhra Lətifova: Vətənpərvərlik anlayışına geniş mənəda tərif vermək olar. Məşhur filosof Sokrata görə, vətənpərvərlik döyüdə vuruşub böyük qəhrəmanlıq göstərməkle bitmir. Her bir insanın öz üzərinə düşən vəzifəni ədaletlə, vicdanla yerinə yetirməsi də vətənpərvərlikdir. Fəhlə öz vətənpərvərliyini yaxşı İsləməklə, alim maraqlı elmi kəşfləri ilə izah edirə, müasir gənclər olan bizlər doğma torpağımızı qorumaqdə, dövlətimizi fədarlıqlı möhkəmlətməkdə görürük.

Rahib İsgəndərli, Aydın Həsənov, Təhminə Qurbanova, Rəfael Səməndərov və başqaları da bildirdilər ki, Vətən naminə canlarından keçən igidləri özlərinə örnək hesab edirler.

Hər bir şagirdin sağlam düşüncə tərzi, vətənpərvərliyinə nə demək olduğunu öz fikirləri ilə izah etməsi sevindiricidir. Sevinirəm ki, vətəndaşlarımız bu yaşda dövlətimiz, Vətənimiz qarşısında məsuliyyət daşıdıqlarını dərk edirlər. Məktəbi nikbin təessüratlarla tərk edirəm və bu gün Azərbaycanda gənclərin əsl vətəndaşlıq ruhunda tərbiye edilməsinin bir daha şahidi oluram.

Leytenant Günay TAĞİYEVƏ,
"Azərbaycan Ordusu"

Təlim və Tədris Mərkəzində buraxılış və qəbul mərasimi keçirilib

Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində hazırlıq kursunu bitirən müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının buraxılış mərasimi keçirilib.

Qəbul komissiyasının qərərində əsasən, kursa qəbul edilən namizədlər ixtisaslarına uyğun olaraq tədris qruplarına bölündü. Onlar mütəxəssis həzırlığına qoyulan tələblər əsa-

sında hazırlanmış proqrama müvafiq olaraq kurs keçiblər.

Kursda mühəzirələr, qrup və praktiki məşğələlər təşkil olundu. Bundan əlavə, polinqonda keçirilən dərslərdə hər-

bi texnikanın idarə olunması və silahdan atışlar icra edilib.

Test üsulu ilə keçirilən yekun imtahanlarını müvəffəqiyətə vermiş namizədlərlə müqavilə bağlanılıb, sertifikatlar təqdim edilib və onlar ixtisaslarına uyğun müvafiq vəzifələrə təyin olunublar.

Eyni zamanda, Müdafiə Nazirliyinin tabeçiliyində olan hərbi hissələrin tələbatına uyğun olaraq müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət keçmək istəyən gənclərin növbəti qrupunun Təlim və Tədris Mərkəzinə qəbulu da həyata keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti

Ombudsman cəbhə bölgəsində yerləşən hərbi hissələrdə olub

Azərbaycan Respublikasının Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə ölkə-

mizde hər il 18 iyun İnsan Hüquqları Günü kimi qeyd edilir.

Müdafia Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, Azərbaycanın insan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) Elmira Süleymanova dövlət başçısının müvafiq sərəncamı ilə təsdiq edilən "Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Programı"nın icrası, təbliği və tətbiqi vəziyyətinin monitoringi ilə bağlı respublikanın qərb bölgəsində sefərə olub.

Ombudsman cəbhə bölgəsində yerləşən hərbi hissələri, o cümlədən ön xətdə döyüş növbəsi çəkən bölmələri ziyarət edərək hərbi qulluqçuların vəziyyəti, xidmeti və sosial-məişət şəraiti, göstərilən tibbi

yardım, qidalanma rejimi və digər məsələlərlə tanış olub, əsger və zabitlərin mənəvi-psixoloji durumu ile maraqlanıb.

Hərbi qulluqçularla keçirilən

görüşlərdə insan hüquqları, döyüş hazırlığında nizam-intizamın və hərbi biliyklərin vacibliyi ilə əlaqədar söhbətlər aparılıb.

23 İyun - Dövlət Qulluqçularının Peşə Bayramıdır

Hər il 23 iyun ölkəmizdə dövlət qulluqçularının peşə bayramı kimi qeyd olunur. Bu əlamətdar gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 25 may 2006-cı il tarixli sərəncamı ilə təsis edilib. Dövlət xidmətinin demokratik, hüquqi və dünənyəvi dövlət quruculuğunda rolu və BMT Baş Assambleyası tərəfindən iyunun 23-nün Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Dövlət Qulluğu Günü elan edilməsi nəzərə alınaraq, bu tarixin Azərbaycanda da dövlət qulluqçularının peşə bayramı günü kimi elan edilməsi qərara alınıb.

Azərbaycanda müasir dövlət qulluğu sisteminin formalşdırılması və inkişafında, demokratik, hüquqi və dünənyəvi dövlət quruculuğunda ümummilli lider Heydər Əliyevin evezsiz xidmətləri olub. 1995-ci ildə qəbul olunan Konstitusiya ölkəmizdə dövlət quruluşu və idarəcilik prinsiplərini təsbit edir. 2000-ci il iyunun 21-də qəbul edilen "Dövlət qulluğu haqqında" Qanunla Azərbaycanda dövlət qulluğu sahəsində vahid dövlət siyasetinin əsası qoyulub, kadri siyasetinin əsas prinsipləri, dövlət qulluqçularının cəmiyyətdəki yeri, onların hüquq və vəzifələri müəyyənləşdirilib.

"Dövlət qulluğu haqqında" Qanunun müddələrini tətbiq etmək və idarəciliyi beynəlxalq standartlara uyğun həyata keçirmək məqsədilə dövlətimizin rəhbərliyi tərəfindən bir sıra qanun və hüquqi aktlar qəbul edilmişdir. Həmin qanunlar sırasında "Dövlət qulluqçularının pen-siya terminatı haqqında", "Dövlət qulluqçularının icbari siyaseti haqqında", "Dövlət qulluğunda ferqlinməyə görə" medalının Əsasnaməsinin və təsvirinin təsdiq edilməsi barədə, "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Qullığunu idarəetmə Şurası haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə,

"Korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında" və "Dövlət qulluqçularının vəzife maaşlarına bir səra əlavə və əmsalların müəyyən edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunlarını qeyd etmək olar.

Dövlət qulluğu Azərbaycanın müstəqil dövlətçiliyinin möhkəmləndirilməsində, sosial-iqtisadi proqramların həyata keçirilməsində və bütövlükdə cəmiyyətin müxtəlif sahələrinin tənzimlənməsində böyük əhə-

mini daha da artırır. Görülən işlər ölkədə yaradılmış demokratik işgüzar şəraitin, ciddi nizam-intizamın mövcudluğundan irəl gəlir ki, bu da dövlət başçısının səyləri ilə yaradılıb və əzmlə davam etdirilir.

Respublikanın sürətli inkişafi davam etdikcə digər sahələrle yanaşı, dövlət qulluğu sistemi də təkmillesir, dövlət qulluqçuların sosial müdafiəsi gücləndirilir və eyni zamanda bütün

İnsanlara layiqli xidmət dövlət qulluqçusunun əsas amalıdır

miyyət kəsb edən fəaliyyət sahidi və bu məqsədlə dövlət qulluğunun daha yaxşı təşkil və idarə olunması üçün bir səra xüsusi qurumlar yaradılmışdır.

Unutmaq olmaz ki, dövlət qulluqçularının öz vəzifəsinə münasibəti, əxlaqi-mənəvi keyfiyyətləri hakimiyət orqanları nüfuzunun formalşamasına birləşivətə təsir göstərir, dövlət idarəetmə mexanizminin səmərəli fəaliyyəti üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Respublikamızda müasir dünən qəbul edilmiş dövlət idarəetmə sistemlərinə uyğun islahatlar uğurla davam etdirilir.

Bu islahatlarda əsas məqsəd - dövlət idarəciliyik sistemini daha yaxşı təşkil etmək, formalşdırmaq, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının yüksək dövlət təminatına nail olunması, ordu quruculuğunda yüksək nailiyətlərə yiyələnməkdir.

Ordu quruculuğunun inkişafı, qazanılan uğurlar, hərbi qulluqçuların mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması, maddi-texniki bazanın daim yenilənməsi, ən müasir silah və texnikaların alınması nəticəsində ordumuzuñ dünya miqyasında güclü ordular sırasında olması düşmənlə üz-üzə dayanan Azərbaycan əsgərinin qələbəyə inan-

sahələrde onların məsuliyyəti də artırılır.

Ölkə Prezidentinin hər bir məmurdan və dövlət qulluqçusundan əsas tələbi odur ki, onlar üçün yaradılmış şəraitdə yalnız ölkənin inkişafı və Azərbaycan xalqının rifahi naminə istifadə etsinlər. "İstər ölkə Prezidenti olsun, istər də icra hakimiyyəti başçısı olsun, hansısa başqa sahəyə rəhbərlik etsin, hər bir rəhbərin vəzifəsi ondan ibarətdir ki, mövcud olan problemləri aradan qaldırsın və insanları narahat edən məsələləri həll etsin."

Müasir dövrə demokratik, hüquqi dövlət quruculuğunun mürəkkəb vəzifələrinin həlli prosesində bütün cəmiyyətin potensial qüvvəsinin səfərbər olunması, dövlət və xalq arasında yaranmış inam və etimadın daha da möhkəmləndirilməsi aktual məsələdir. Buna görə də Azərbaycanda hər bir dövlət qulluqçusu öz məsuliyyətini dərinlər dərk edir, vəzifə borcunu ləyaqətlə yerinə yetirməyə çalışır.

Dövlət qulluqçuları qanunvericiliyin və qəbul olmuş başqa normativ hüquqi sənədlərin icrasını təmin etməli, rəhberlərin öz səlahiyyəti çərçivəsində verdikləri əmr və göstərişləri

yerinə yetirməli, vətəndaşların, müəssisə, idarə və təşkilatların müraciətlərinə vaxtında baxmalı və öz səlahiyyətləri çərçivəsində onları qərəzsiz həll etməli, habelə öz fəaliyyətində qanunvericilikle müəyyən olunmuş digər normaları rəhbər tutmalıdır.

Vətəndaşların dövlət idarəetmə orqanlarına münasibətini formalaşdırın əsas amil, məhz dövlət qulluqçusunun öz işinə münasibətidir. Buna görə də dövlətin və onun vətəndaşlarının qulluğunda durmaq, gördüyü işi ilə vətəndaşın dövlətə inam və güvəncini artırmaq, gələcək nəslə örnək olmaq dövlət qulluqçusuna nə qədər şərəf getirirsə, onu mənəvi cəhətdən nə qədər zənginləşdirirsə, bir o qədər də məsuliyyət hissini artırır.

Dövlət qulluqçusu peşəkarlıq səviyyəsini artırmaq üçün daim çalışmalı, vətəndaşların müraciətlərinə böyük həssaslıqla yanaşmalı, mədəni davranışı, əlaqəvi keyfiyyətləri ilə hər kəsin rəğbetini qazanmalıdır. Qərarlar qəbul edilməsində və həyata keçirilməsində dövlət və vətəndaş maraqları uzlaşıdırılmalıdır, humanizm və mənəvi-əlaqəvi dəyərlərə hörmət və sədاقət nümayiş etdirilməlidir. Bu qəbəldən ələn vətəndaşlara müstəqil, demokratik dövlət və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğunun ön sıralarında olmaq imkanı etibar edilib. Dövlətimizin əldə etdiyi bütün uğurlarda dövlət qulluqçularının özünəməxsus payı var. Məhz dövlət qulluqçusunun öz işinə münasibəti, onların etik davranışın qaydalarına əməl etməsi, bir tərəfdən dövlət siyasetinin uğurla həyata keçirilməsinə zəmanət, digər tərəfdən ölkə vətəndaşlarının dövlət idarəetmə orqanlarına münasibətini eks etdirən əsas amildir. Tutduğu vəzifənin səviyyəsindən və əhəmiyyətindən asılı olmayıraq, dövlət qulluqçusu unutmamalıdır ki, o, xalqın xidmətindədir, insanlara xidmət, onların qayğıları ilə yaşıamaq onun əsas amalıdır.

**Əsgər GÖNCƏLİYEV,
Müdafia Nazirliyi
Döyüş Hazırlığı və Hərbi
Təhsil Baş İdaresi,
I dərcəli dövlət
qulluqçusu**

VIII Yay Hərbi Oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsi ilə bağlı müraciət müzakirə olunub

Azərbaycan Respublikası Müdafia naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun tapsırığı ilə Beynəlxalq Hərbi İdman Şurasında (CISM) ölkəmizi təmsil edən nümayəndə heyətinin rəhbəri, Milli Olimpiya Komitəsinin icraiyyə Komitəsinin üzvü general-major Natiq Əliyev Şuranın rəsmi nümayəndəsi Nevzat Varol ilə görüşüb.

Görüşdə CISM prezidenti Abdul Hakeem Al-Şinonun VIII Yay Hərbi Oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsi ilə bağlı müraciəti müzakirə olunub.

Azərbaycan Respublikası Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti cənab İlham Əliyevin idmanın inkişafına verdirdiyi dəstək nəticəsində ölkəmizin Birinci Avropa Oyunlarına, bu günlərdə isə Bakıda keçirilən Formula-1 Avropa Qran-pri yarışına və gələn il IV İslam Həmrəyi Oyunlarına ev sahibliyi etməsi xüsusi qeyd olunub.

Dünya hərbçiləri arasında 2004-cü ildə cüdo, 2006-cı ildə güləş, 2008-ci ildə boks, 2013-cü ildə isə futbol üzrə dünya çempionatlarının və 2010-cu ildə CISM Avropa konfransının Azərbaycanda uğurla keçirilməsini xatırlayan Beynəlxalq Hərbi İdman Şurasının rəsmi nümayəndəsi N.Varol təmsil etdiyi qurum adından Azərbaycan tərəfəna bir daha minnədarlığını bildirib.

Görüşdə Azərbaycanın hərbçi idmançılarının CISM həməyəsi altında keçirilən yarışlarda qazandıqları nailiyyətlər və beynəlxalq səviyyəli idman yarışlarını təşkil etmək təcrübəsi nəzərə alınaraq, 2023-cü ildə VIII Yay Hərbi Oyunlarının ölkəmizdə keçirilməsi təşəbbüsü müzakirə olunub.

**Müdafia Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

İnsan arzularla yaşır, onları gerçekləşdirmək üçün yollar arayır. Əslində, həyatın özü arzuları gerçekləşdirməkdən ibarətdir.

İnsanlar müxtəlif olduğu kimi, arzuları da müxtəlifdir. Amma bu gün hər bir azərbaycanlıdan soruşturular ki, ən çox hansı istəyin gerçekləşməsini dileyərdin. Yəqin ki, böyük əsəriyyət Qarabağın, zəbt edilmiş torpaqların Ermenistanın işğalından azad edilməsini söyləyərdi. Vətən torpaqlarının düşmən tapdağından xilas edilməsi, yurd-yuvasından didərgin düşmüş soydaşlarımızın öz el-obasına qayıdır ocaqlarına yenidən çatmaları üçün vacibdir. Bu həm de tərxi ədalətin bərpası olardı. Həmçinin, o torpaqlar uğrunda şəhid olanların ruhları rahatlıq tapardı.

Tanınmış rəssamlarımızdan olan Bayram Bayramov Qarabağla bağlı arzularının gerçekləşməsini palitra, fırça və rənglərin diliyle təsvir edib. Yadına aşıqların dastanlarda söylədikleri bir fikir düşür. Bəzən qəhrəman sözün gücünün yetərsiz olduğu yerde isteyini sazla çatdırırdı. Rəssamın da ən təsiri vasitəsi onun fırçası və rəngləridir.

Onunla hərbi hissələrimizdən birinde tanış oldqu. Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Mübariz İbrahimova həsr edilmiş tədbirə Bayram müəllim də dəvət edilmişdi. O zaman zabit Həbib Məmmədov rəssamin Qarabağ uğrunda döyüslərdə fəal iştirak etdiyini demisdi. Ordu sıralarından tərxis edilsə də, bugünə kimi hərbi hissələrimizdə six əlaqə saxladığını, keçirilən tədbirlərə məmən-niyetle qatıldıgını bildirmişdi.

Əzim Əzimzadə adına Rəssamlıq Məktəbini, sonra Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının rəngkarlıq fakültəsini bitirmiş rəssam onlarla tablonun müəllifidir. Bərdə rayonunun Kətəparax kəndindəndir.

Doğma ocağı başlı-başına buraxıb paytaxta qəçməyi. İnsanlarına üzü-gözü öyrəşdiyi el-obasında yaşayır-yaradır.

Ürəyi Vətənlə həm-həng döyünen rəssamın yaradıcılığında ordu mövzusu sanki bir qırmızı xə-

dişi, baş verən hadisələrin məntiqi diqtə edirdi.

Yalnız ümummilli lider Heydər Əliyev hakimiyətə gəldikdən sonra ölkədə de, orduda da vəziyyət kökündən dəyişdi. Ordumuzda neqativ həllar aradan qaldırıldı. Ölkəmiz inkişaf

edir. Döyüş görmüş adam kimi ordumuzun bu günü-nü dünənilə müqayisə edəndə ürəyi sevincdən dağa dönür.

"Həyata ən böyük, ən ulvi diləyim torpaqlarımızın azad edilməsidir. Şuşanı, dağdırılmış Ağdamı, viran qoyulmuş yurd-yuvalarımızı görməkdir. O yerləri hökumətimiz bərpa edəcək. Hələ əvvəlkindən de gözəl, baxımlı olacaq həmin şəhər və kəndlərimiz. Və bilsiz ne barədə düşünürəm? Arzum budur ki, o yerlər birinci Azərbaycan əsgərinin ayağı dəysin. Çünkü Azərbaycan əsgərinin bu xalqa bir qələbə borcu var!"

Rəssam bu arzusunu yaratdığı bir tabloda fırçasının qüdrəti ilə canlandırib.

Xankəndi yaxınlığında bir yamacda vaxtılı Azərbaycanın vəsaiti ile "Biz və dağlarımız" adlı abidə ucaldılıb. Onu başqa cür "Baba və nənə" də adlandırlıblar. Onu bədnəm qonşularımız sanki erməni separatizminin, "miatsu-mun" simvolu hesab ediblər. Vaxtılı hitlerçilər Reyxstaqı faşizmin rəmzinə çevirdikləri kimi.

Rəssam yaratdığı əsərde həmin abidənin həndəvərində Azərbaycan əsgərlərini, topçularımızı, tankçılarımızı təsvir edib. Səmada qatarla helikopterlərimiz süzür. Abidənin üzərində erməni bölgüsü yuvasını fəth etmiş Vətən oğulları ölkəmizin təmsil etdikləri müxtəlif bölgələrin adlarını "həkk ediblər". Vaxtılı faşizmin süqutundan sonra Sovet əsgərlərinin Berlində Reyxstaqın divarlarına öz adalarını yazdıgi kimi.

"Bu rəsmi çox böyük həvəslə işləmişəm. Ona xəyalimdə yaratdım, gerçəklikcəyin böyük inam bəsliydim bir arzu kimi baxıram.

Məne ele gəlir ki, tablo da rəssam kimi tekce mənim yox, bütün Azərbaycan xalqının haqlı istəyi öz əksini tapıb. Bu istəyi həqiqətə çevirən isə Azərbaycan əsgəri olacaq!"

**Əbülfət QASIMOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

lə keçir. Hərbçilərə neçəneçə tablo həsr edib.

- Mən keçmiş döyüşcüyəm, - Bayram müəllim tənisiğimizdən sonra dedi. - 1993-cü ilin əvvəllerindən 1996-ci ilə kimi ordumuzda xidmət etmişəm. Atəşkəs imzalanana qədər bu ərazilərdə qanlı döyüslər gedirdi. Həmin dövrədə baş vermiş hadisələr hər birimizin qəlbini ağrıdırdı. Ən böyük sarsıntınu uğursuzluqlara görə keçirdik.

Hətta hamının ümidsizliyə qapıldığı ağır günlərdə belə insanlar başa düşürdü ki, bu millətin nüfuzu ağıllı rəhbərdə, güclü ordudadır. Bunu müharibənin ge-

etdikcə ordumuz da dırçəlməyə, güclənməyə başladı. Hərbi hissələrimizdə nizam-intizam getdikcə möhkəmləndirildi. Sovet ordusundan qalmalı silah və texnika ən müasirlərilə əvəz edildi. Bu gün ordumuz potensialına, gücünə görə Cənubi Qafqazın ən güclü ordusu hesab edilir. Hətta beynəlxalq ekspertlər Azərbaycan Ordusunu dönyanın ən müasir güc strukturlarının siyahısına salırlar. Bunlar, doğrudan da, qururvericidir.

Rəssam tez-tez hərbi hissələrimizdə qonaq olarken, Silahlı Qüvvələrimizdə baş vermiş dəyişiklikləri yaxından müşahidə

Bununla da Koreya Respublikasının hərbi-siyasi rəhbərliyi ölkənin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün müasir Silahlı Qüvvələrin mövcudluğunun vacibliyini qeyd edib.

* * *

İkinci Dünya müharibəsində istifadə edilən yeddi keşfiyyat növündən biri açıq informasiya mənbələrindən istifadə edilməsidir. Hazırkı dönya da baş verən hərbi-siyasi vəziyyət, yeni iqtisadi və herbi qüvvələr, kəskin sürətli informasiya axını informasiyanın özünün rolunu artırır. Keşfiyyatın əsas maraq sahəsi rəsmi sənədlərin əldə edilməsi və emali, hərbi nizamnamə və müdədələr, məlumatlar bazası, kommersiya və dövlər in-

formasiya saytları, şəbəkə gündəlikləri və s.-dir. Belə keşfiyyat növü çoxmilli və sülhməramlı missiyalar üçün daha xarakterik sayılır. Keşfiyyatdan istifadə etmək ölkənin hərbi-siyasi rəhbərliyində bir çox sualar cavab verə bilər.

Belə açıq informasiya mənbələrindən istifadə üzrə keşfiyyat növü 1941-ci ildə ABŞ-da yaranıb. Bu ölkədə "analitik keşfiyyat"ın atası sayılan Merkezi Keşfiyyat idarəsinin analitiki Şerman Kent bildirmişdi ki, sülh dövründə siyasetçilərə qərarların qəbul edilməsi üçün informasiyaların 80 faizi açıq mənbələrdən alınır.

"Soyuq müharibə"den sonra əsas informasiyalar internet vasitəsilə əldə edilməyə başlanıb. Daha

çoq diqqət çəkən isə hərbi əməliyyatların keşfiyyat üzrə terminatıdır.

ABS ordusunda bu açıq mənbələrdən istifadə edilən keşfiyyat növündən 2005-ci ildə İraqda hərbi əməliyyatlar zamanı istifadə edilib. Bu ölkənin məşhur keşfiyyat mərkəzlərindən biri Asiya Tədqiqat İnstitutudur. Bu idarəe Sakit okean rayonunda super dövlətin marağında olan məsələləri həll edir. 1947-ci ildə fealiyyət göstərən bu idarənin işçiləri informasiyaları paylaşır, emal edir, sonra hazır məlumatlar haqqında rehbərliyə məruzə edirlər. 2006-ci ildən başlayaraq mövcud sistemlərin informasiya resursları "Intellink-U" adını alıb.

**Hazırladı:
Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

İndoneziyada tikilməkdə olan körpünün uçması beş nəfərin ölümü ilə nəticələnib

İndoneziyanın mərkəzi hissəsində, Qərbi Kiçik Zond adalarında tikilməkdə olan körpünün uçması neticəsində beş nəfər həlak olub. Bu barədə ANTARA agentliyi məlumat yayıb.

Məlumatda qeyd edilir ki, Milli Axtarış Xəlasətmə Agentliyinin qrup üzvləri həlak olmuş beş nəfərin cəsədini dağıtılların altından çıxarıblar.

Faciə neticəsində ağır yaralanmış daha beş nəfərin xəstəxanaya yerləşdirildiyi bildirilir.

Yunanıstanda mülki aviasiya işçilərinin böyük tətili gözlənilir

Yunanıstanda mülki aviasiya əməkdaşlarının federasiyası 5 günlük tətil keçirəcəkləri barədə məlumat yayıb. Tətil iyunun 20-dən 25-dək davam edəcək.

Tətilin keçirilməsində məqsəd regiondakı hava limanlarının alman şirkətlərinə satılmasına, hökumətin mülki aviasiya işinə müdaxilə etməsinə, "Ellinikon" hava limanının satılması zamanı əlaqələndirmənin olmamasına, hava limanlarının hökumət fonduna keçirilməsinə etiraz etməkdir. Mütəxəssislərin fikrincə, tətil ölkə turizminə böyük ziyan vuracaq.

Almaniyada təyyarə avtobana enib

Almaniyada A2 avtobanında hərəkət edən maşınların sürücü və sərnişinləri sürətli trasda birmühərrikli teyyarənin məcburi enis etməsinin şahidi olublar. Hadisə iyunun 13-də Güterslo şəhərinin yaxınlığında baş verib. Pilot mühərrikdə yaranan problemlə əlaqədar teyyarəni qəza zolağında saxlayıb. Zərərəkən yoxdur.

Son 20 ildə 60 mindən çox mühacir həlak olub və ya itkin düşüb

Son 20 il ərzində bütün dünyada dəniz və ya quru yolla tehlükəsiz ərazi'lərə keçməye cəhd edərkən 60 mindən çox mühacir həlak olub və ya itkin düşüb. Bu barədə məlumatlar Miqrasiya üzrə Beynəlxalq Təşkilatın məruzəsində yer alıb.

"Ölüm səyahəti: həlak olmuş və ya itkin düşmüş mühacirlərin müəyyən olunması və izləməsi" adlı məruza 1996-ci ildən indiyədək miqrasiya ilə bağlı vəziyyəti qiymətləndirir.

Pakistan və Əfqanıstan sərhədində baş verən atışmada üç nəfər həlak olub

Pakistan mətbuatının verdiyi məlumatata görə, son günler Pakistan-Əfqanıstan sərhədinin Torxam keçidi məntəqəsində baş verən atışmada həlak olanların sayı üç nəfərə çatıb.

Baş verən atışmada Pakistan tərəfdən iki nəfər həlak olub, iki hərbçi və doqquz mülki vətəndaş yaralanıb, ötən gecəki qarşıdurmadada isə bir nəfər həyatını itirib, bir neçə hərbçi yaralanıb. Məlumatata görə, Əfqanıstan tərəfdən də həlak olanlar və yaralananlar var, onların sayı haqqında məlumat verilmir.

Atışmanın səbəbləri haqqında müxtəlif versiyalar səsləndirilir və tərəflər bir-birilərini günahlandırır.

Könlüm şeir istəyir

“Mənim də payımı düşüb bu səngər”

Bayatılarımız şeirlə ifadə edildiyinə görə bunca yadda qalandı; bayatı düşündürür, könülləri incə, çox incə mətləblərə kökləyir. Şeir də belədi. Şeir ömür, torpaq, Vətən, borc, mənəvi zənginlik, sevgi, ... kimi məfhumların ifadə elədiyi məzmunun daha əhatəli, daha duygusalıqla dərk edilməsini asanlaşdırır...

Şeirlə deyilən mətləblər kəlam gündəndə...

Kabarda-Balkar şairi Qaysın Quliyevin "Döyüşde atılan hər gülə hədəfə çatırsa, demək, bir ana ürəyinə deyir" fikrini xatırlayıram. Hədəfinə çatan o gülələrdən biri yazılmış şeirlərdən sonra yazılıcaq şeirlərə dəydi....

Fuad Cəbrayı rayonunun Quycəq kəndində anadan olmuşdu. Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin tələbəsiydi. Duyğusal cavanıydı. Düşüncələrini şeirləşdirə bilirdi - şair idi. Yere-göyə, bu günündən sabahlarına ürəyinin gözüyle baxırdı; dünyani şeir rəngində görürdü - çəməni gül rəngində, bulağı, çeşməni duruluq, göy üzünü aydınlıq rəngində, ömrü arzu-istək, ölməni müharibə rəngində...

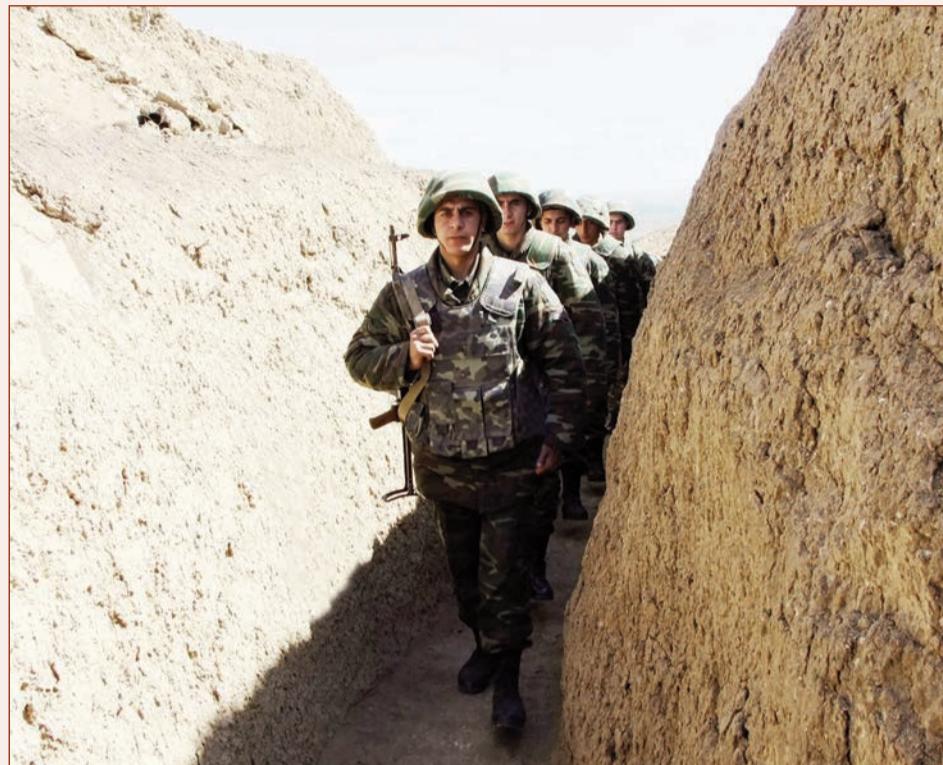
20 Yanvar faciesi Fuadın da qəlbini qana döndərmışdı...

Xocalı faciesi Fuadın düşüncələrinin sunamısına dönmüşdü...

Ürəyi də, yazdığı şeirlər de torpaqlarımızın müdafiəsinə - döyüşə, döyüslərə köklənmişdi...

Gündəlik yazırdı Fuad; Fuadın gündəliyinə fəlsəfi düşüncələr işığı deyərdim: "Qartal cəsarəti, qaya möhkəmliyi, palid vüqarı, dağ əzəməti ..." görmək isteyirdi insanlarda. "Sevirəm Cəbrayı!" yazdı. Cəbrayılin timsalında Azərbaycanı sevirdi. Bu sevgi şair sevgisi, bəşəri sevgiydi - dumdur, dönməz. Belə düşüncələri məqamında şeirləşirdi. Xətəini xatırlayı, xatırladı; özünün (həm də yaşıdlarının) torpaqlarımızın müdafiəsindən - döyüslərdən uzaqda qalmasını ar bilirdi. Yerli müdafiə batalyonuna müraciət eləmişdi. "Tələbəsen, götürə bilmərik" demişdilər. Onda komandire bir şeir yazmışdı: "Komandire mektub".

"Niyə götürmürsən məni orduya?" Bu, gənc vətənpərvərin sorğusuydu, tələbə gəncin sorğusuydu, Vətənini sevən tələbənin sorğusuydu. "Qəlbim silahlanıb kinlə, nifrətlə" ifadəsini tələbə-şair zəmanət kimi təqdim edir. Bu nifrət düşmənə ünvanlanan nifrətdi və

misradə deyilməyen, duyulan bir fikir de var: bu nifrət Vətən sevgisi qədər gərkidir. "Ürək dəyanətlə döyünsün gərək" xatırlatması şairin yaşam fəlsəfəsini müəyyənləşdirir.

Könlümdən keçənlər misraya dönür, Vaxt olur, şəh olur gül ləçəyinə, Vaxt olur, kəsərli misriyə dönür, -

yazırı Fuad.

Patronum qurtarsa, gücüm tükənə, Dişim, dirnağımla cəngə girərəm, -

yazırı Fuad.

"Torpağın odlara qalanmasından" yənib-yaxilan "Xocalı nisgilli, Şuşa hallı" şair yazırı ki,

Institut olarsa, sənin bəhanən, Ordan da çıxaram elə bu gündən.

Arzuyla, istəklərlə daxil olduğu institutdan da çıxmaga hazır idи, təki onu ordu sıralarına - yerli müdafiə taboruna qəbul elesiañlər...

Döyüşü oldu şair Fuad Əsədov...

Ermənilərin Qışlaq, Doşulu kəndlərinin həmlələrinin qarşısının alınmasına, Səyaq döyüşündə iştirak elədi. Sur kəndi uğrunda gedən döyüşdə qəhrəmanlıqla həlak oldu. 1992-ci il iyunun 28-də...

2011-ci ildə məzmunlu, diqqəti çəkən təhkiyyəsi, publistik tutumu, müəyyən təhlili ilə səciyyəvi olan gündəliyi əsasında sənədli film çəkildi: "Yarımçıq gündəlik"...

Fuad Əsədovun şeirlərində torpaq, Vətən obrazı böyük sevgilərlə verilib. Hiss edirsən ki, şair bu ifadələri yasa-ya-yaşa, ruhunu bu ifadələrə təslim edə-edə yazıb. Məhz bu səbəbdəndir ki, istər ayrı-ayrı misralar, istərsə də bütövlükde şeirlər ruhdan süzülüb gələn duyğu təsirində. Belə şeirlər zamana siğa bilmez; yazılır və ədəbiyyatın tale cığırdaşı olur.

Fuad Əsədov əsgər kimi müdafiəsində dayandığı dağa, yüksəkliyə, təpəliyə şair kimi şeirlər həsr edib. Bu, onun Vətən torpağına sevgisinin təzahürüdür, şübhəsiz. "Bütün qalalarдан əzəmetli", "mətin, vüqarlı", "qala, istehkam" olan "Qurban təpəsi"ne yazdığı eyniadlı şeir də bu qəbildəndir. O, "sinəsi dağlanmasıdan çıldığa dönen" "Qurban təpəsi"ne xitabən yazır ki:

Elin sevincini, qəmini boldün, Ağlarla ağladın, gülərlə güldün. Əridin şam kimi, yandan, töküldün, Ey mətin, vüqarlı Qurban təpəsi, Füzuli qubarlı Qurban təpəsi!..

Şeir Füzulinin işgalindən sonra yazılib. "Füzuli qubarlı" ifadəsi bu qubarın, bu ağrı-acının poetik görüntüsüdür. Bu

ışgal onun döyüşü heysiyyətini titrədib, şair ürəyini coşdurub. Şeirdə hiss edilməsi çətin olmayan bir xəbərdarlıq da var, haray da. Bu haray şair sözündən dikələn haraydı...

Eyni biçimli təessüf "Şuşanın işgalini" şeirində də yaşanılır. Şeirdə qədərsiz bir məhəbbət var. Şairin də, şeiri oxuyanın da ömrünü Vətənə ad eleyən, "qaçaram Şuşaya payi-piyada" misrasını yazdırın məhəbbətdi, bu məhəbbət. Bu misranın bütün əsgərlər adından deyildiyinə kimse şübhə edə bilməz!..

Şairin təessüfü bir ümidi, bir inama söyknir: torpaqlarımız işğaldan azad ediləcək! Torpaqlarımızı işğaldan Azərbaycan əsgəri azad edəcək!..

Şəhid şair Fuad Əsədovun ömrünün davamı şeirləridi...

Fuad Əsədov həmişə 20 yaşında anılacaq; şair kimi, şəhid şair kimi...

Şəhid şairin iki şeirini təqdim edir:

Dağdağan

Bu torpağın üstündə
Bir dağdağan olaydım,
Əllərindən yapışır
Günəşi saxlayaydım,
Qollarımdan uşaqlar
Yelləncək asaydilar,
Sevinçdən qanadlanıb
Quş kimi uçayırlar.
Yananda onun kimi
Alışaydım, yanaydım,
Eşqimin istisiylə
Ürəklərə dolaydım.
Gərək ola biləydim
Ev tikib yurd olana,
Ah, nolaydı, nolaydı,
Bir dağdağan olaydım,
Bir dağdağan olaydım...

Səngər

Bu səngər məbəddir, pirdir, ocaqdır,
Bu səngər tarixə qovuşacaqdır.
Bu səngər bir parça Vətən torpağı,
Bu səngər düşmənə siper, göz dağı...
Niyə doğmalışın bir parça torpaq? -
Elə bil evimi, yuvamı mənim,
Elə bil suymu, havamı mənim...
Lap aşib-dəşə da var-dövlətimiz,
Bir parça torpaqdır son qismətimiz.
Mənim də payımı düşüb bu səngər,
Hamımız bu ruhda köklənsək əğər
Yurda tamah salmaz hər yoldan ötən,
Basılmaz, basılmaz, basılmaz Vətən!..

Rəşid HÜSEYNOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Sair, jurnalist Murad Qoçuoğlunun (Fərzəliyev) "Bir az gecikəndə" adlı şeirlər kitabına müxtəlif illərdə yazdığını şeirləri toplanıb.

Zəngin söz ehtiyatı və yaradıcılıq potensialı olan Murad Qoçuoğlunun şeirləri müxtəlif mövzulara işləşdirir. Ürəyinin dərinliyindən süzülüb gələn şeirləri ilə oxucuları mənəvi saflığa və kamiliyyətə çəkir. Şairin yaradıcılığında vətənpərvəlik, torpaq sevgisi, yurda məhəbbət mövzusu üstünlük təşkil edir. Hiss olunur ki, müəllifin ürəyi Vətən məhəbbəti ilə döyüñür. "Vətən ürəyimdən başlanır mənim" şeiri məraqlı və düşündürücüdür. Murad Qo-

Vətən ürəyimdən başlanır mənim

cuoğlu isə bu suali bele cavablandırır: "Vətən ürəyimdən başlanır mənim". Düşünürəm ki, bu suala ən uyarlı və dəqiq cavabdır. Şair bu misrası ilə ürəyini də Vətənin bir parçası hesab edir. Onun yaradıcılığında diqqəti cəlb edən bir cəhət də şeirlərdəki səməriliyik və axiciliqdır. Şənki çayın axınıını eşidirsən, yarpaqların piçiltisini dinləyirsən, şəlalənin töküldüyüne qulaq verirsin.

Vətənmış ürəkdə çəkdiyim ağrı,
Vətənmış canımda yaşayan həsrət.

Torpağın ağrısın, daşın ağrısın,
İllərlə qanımda daşıyan həsrət.

Təbiidir ki, Vətən yalnız onu sevənlərin, göz bəbəyi kimi qoruyanların ürəyindən başlanır. Şair bu misraları ilə həm də onu demək istəyir ki, ürək kimi Vətən də bütövdür. Onun bölməsinə, parçalanmasına yol vermək olmaz. Murad şeirlərinin sonrakı bəndlərində yazır:

Halalca haqqına qovuşum deyə,
Bu sonsuz həsrətdən danışmağım var.

Səni qarış-qarış dolanıb, Vətən,
Bir gün torpağına qarışmağım var.

Bu da belə ömür, belə taledir,
Doğmalar yad olub, yadlarsa doğma.
Məndən kimliyimi soruşan naşı,
Sərhəd dirəklərin gözümə soxma,
Vətən ürəyimdən başlanır mənim.

Bu misralardan ürəyimizə, qəlbimizə zərrə-zərrə Vətən sevgisi süzülür.

Şeir gözəl duyğular oynamalıdır, adama ali hissələr aşılamalıdır. Murad da şeirlərdə oxuculara bu ali hissələri aşılamamağa çalışır. Və bir çox məqamlarda buna nail olur.

Mayor
Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Məsul katib
polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28;

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

baş leytenant
Ceyhun CƏFƏRLİ

Qəzeti hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzeti həftada iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
səhifələnər "Horbi nəşriyyat" in mətbəsində hazırlanır.
Diapoziyitlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilir,
teqdim edilən yəzərlər müəlliflər qaytarılır.
Qəzeti mod.gov.az saytından oxuya bilərsiniz.

Lisenziya № 361
Sifariş № 408
Nüsxə 4700